

Balans

För populationerna i ett ekosystem är det en ständig kamp för överlevnad. Det finns nästan alltid något som begränsar antalet individer i populationen. Det kan vara:

- Klimatet.
- brist på mat, vatten eller boplatser.
- sjukdomar eller många rovdjur.

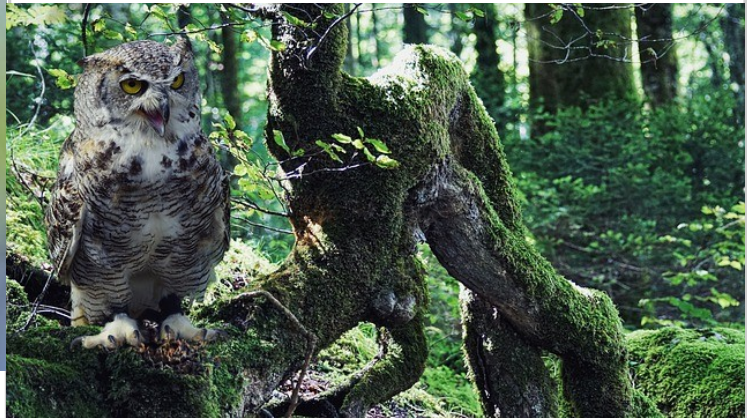

Detta gör att ekosystemen är i ständig förändring. Ibland kan arter ha tur och få goda förutsättningar. Då stiger antalet individer inom den arten. När det finns många individer inom en art drabbas den enklare av svält eller sjukdomar och då minskar antalet individer igen.

En balans inom populationen uppstår när det föds lika många som det dör. Denna balans uppstår när konkurrensen om mat och boplatser är så stor att populationen inte kan växa längre. Det här gäller stabila ekosystem.

Det kan också uppstå en balans mellan olika arter. Antalet bytesdjur och dess jägare följs ofta åt. Ett exempel är sorkar och ugglor: om det finns många sorkar ett år kommer antalet ugglor att öka eftersom de då får mer mat. Om ugglorna äter många sorkar så de minskar i antal kommer ugglorna få mindre mat och svälta. Då minskar även antalet ugglor. Antalet individer i dessa populationer följs åt. Många bytesdjur = Många rovdjur. Få bytesdjur = Få rovdjur.

Denna balans mellan olika arter är känslig. När balansen rubbas riskerar hela ekosystemet att ta skada. Olika händelser i miljön kan orsaka problem. Det kan till exempel vara naturkatastrofer eller sjukdomar. Människans utbredning påverkar också i högsta grad. Människan planterar också in nya arter i ekosystem vilket orsakar problem. Organismer förflyttar sig också långa sträckor med fartyg och flygplan och kan ibland föröka sig och då göra intrång i det naturliga ekosystemet. Den globala uppvärmningen gör också att arter får enklare eller svårare att breda ut sig.

Begrepp och svåra ord:

Population, ekologisk balans, konkurrens